

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ФАРМАЦІЇ

**«ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЛІКАРСЬКОЇ ПОЛІТИКИ:
ПИТАННЯ ОСВІТИ, ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ»**

МАТЕРІАЛИ
VIII Всеукраїнської науково-освітньої конференції
з міжнародною участю

27 листопада 2025 року

Харків
НФаУ
2025

Література:

1. Лебедь С., Немченко А., Гусева Г. Фальсифікація лікарських засобів: еволюція проблеми, правове регулювання та сучасні стратегії протидії. Рівне: Волинські обереги, 2024, 277 с.
2. Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками : офіційний сайт. URL: <https://www.dls.gov.ua/>

**СУЧАСНІ МІКРОБІОЛОГІЧНІ МЕТОДИ МОНІТОРИНГУ
ЕФЕКТИВНОСТІ ТА БЕЗПЕКИ АНТИБАКТЕРІАЛЬНОЇ ТЕРАПІЇ**

Дубініна Н.В.¹, Тіщенко І.Ю.², Саустян Я.С.¹

¹Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

²Харківський інститут медицини та біомедичних наук, м. Харків, Україна

dubininanata13@gmail.com

Сучасною глобальною проблемою у лікуванні інфекційних захворювань є виникнення і посилення стійкості до антимікробних препаратів. Зростає кількість клінічних мультирезистентних бактерій, а розробка нових препаратів з антимікробною дією обмежена, що ще більше ускладнює ситуацію та сприяє зростанню захворюваності та смертності. Одним із шляхів подолання зазначеної проблеми є впровадження сучасних мікробіологічних методів діагностики, що дозволяють швидко ідентифікувати збудника, визначити його чутливість до препаратів та оптимізувати лікування.

Метою даної роботи є узагальнення та аналіз сучасних мікробіологічних методів, що застосовуються для моніторингу ефективності та безпеки антибактеріальної терапії, а також визначення їхнього значення у забезпеченні раціонального використання антибіотиків.

У роботі проведений аналіз наукових джерел стосовно сучасних методів діагностики з метою впровадження раціональної антибіотикотерапії.

Сучасні підходи до раціонального застосування антибіотиків неможливі без розвитку мікробіологічних методів діагностики та моніторингу. «Золотим стандартом» залишаються традиційні культуральні методи, але у випадках тяжких інфекцій (наприклад, сепсис) критична затримка результатів дослідження (48–72 годин) має суттєвий недолік — неможливість швидкого призначення відповідного препарату. Впровадження швидких і точних методів із використанням сучасних технологій дозволяють скоротити час до призначення адекватної терапії. Одним із найбільш перспективних методів є MALDI-TOF (мас-спектрометрія). Метод забезпечує швидку ідентифікацію бактерій та грибів протягом кількох годин, дозволяє виявляти маркери антибіотикорезистентності. Такий підхід сприяє підвищенню точності та ефективності емпіричної антибіотикотерапії, знижуючи ризик нераціонального призначення антимікробних препаратів. Не менш важливими є молекулярні методи, зокрема полімеразна ланцюгова реакція (ПЛР) та секвенування нового покоління (NGS). Вони дозволяють виявляти гени резистентності, мутації та інші механізми що визначають біологічні характеристики організму. Використання NGS дає можливість отримати повний геномний профіль збудника, що відкриває шлях до персоналізованої антибіотикотерапії. Окрему увагу приділяють дослідженню біоплівки, які формуються багатьма патогенами та значно знижують ефективність антибіотиків. Сучасні методи візуалізації, включаючи Optical Coherence Tomography, дозволяють оцінювати структуру біоплівки та ефективність терапії у реальному часі. Це відкриває нові можливості для моніторингу лікування хронічних інфекцій, де біоплівки відіграють ключову роль. Так, автоматична система AutoMic-i600 включає найповніші панелі антибіотиків за системою EUCAST і CLSI, що допомагає клініцисту зробити оптимальний вибір спектру антимікробного лікування в максимально короткі терміни. ВООЗ у своїх звітах наголошує, що розвиток діагностичних технологій є стратегічним напрямком у боротьбі з антимікробною резистентністю, адже

саме вони забезпечують основу для раціонального управління антибіотикотерапією.

Сучасні мікробіологічні методи та автоматизовані системи моніторингу антибактеріальної терапії дозволяють значно підвищити раціональність застосування антибіотиків. Вони забезпечують швидку ідентифікацію збудника, визначення його резистентності та оптимізацію лікування, що знижує ризик неефективної терапії та розвитку резистентних штамів. Інтеграція сучасних мікробіологічних технологій у клінічну практику є необхідною умовою для підвищення ефективності лікування інфекційних захворювань та глобальної боротьби з антимікробною резистентністю.

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПІДГОТОВКИ І ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ФАХІВЦІВ З АНАЛІТИЧНОЇ ТОКСИКОЛОГІЇ

Чубенко О.В.¹, Гузенко Н.В.¹, Чорна О.В.²

¹Харківський національний медичний університет, м. Харків, Україна

²Навчально-науковий медичний інститут Національного технічного університету «ХПІ», м. Харків, Україна

Ovchorna@i.ua

Для проведення токсикологічних досліджень в Україні створені три структури: судово-токсикологічні відділення Бюро судово-медичної експертизи, центри гострих отруєнь, клініко-діагностичні лабораторії (токсикологічні дослідження) психоневрологічних, наркологічних диспансерів. Перераховані служби аналітичної токсикології вирішують приблизно одні й ті ж завдання, і повинні використовувати у своїй діяльності єдиний підхід в організації і проведенні токсикологічного аналізу. Це - виявлення, ідентифікація, і (в деяких випадках) кількісне визначення як в біологічних об'єктах, так і в небіологічних